

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: V. D. N.**, nar. „X“, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice u Lubence, Drahonice u Lubence 41, 441 01 Podbořany, zastoupeného Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvu vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.7.2016, č.j. OAM-78/LE-LE05-LE05-PS-2016, ev.č. „X“,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12.7.2016, č.j. OAM-78/LE-LE05-LE05-PS-2016, ev.č. „X“, kterým bylo rozhodnuto, že je podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, přičemž ve smyslu ust. § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba trvání zajištění stanovena do 26.10.2016.

Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný vychází ze zcela nedostatečně a nesprávně zjištěného stavu věci. Žalobce byl umístěn v zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace uloženého správního vyhoštění, kde podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Následně byl napadeným rozhodnutím zajištěn opětovně, a to s odůvodněním, že existuje obava

o ohrožení realizace správního vyhoštění. V takovém případě je ale nezbytná existence důvodů, které budou svědčit o nutnosti omezit jej na osobní svobodě. Uvedené důvody jsou však v napadeném rozhodnutí odůvodněny nedostatečně, kdy žalovaný v zásadě toliko poukazuje na to, že žalobci bylo v minulosti uloženo správní vyhoštění, aniž by ale specifikoval, na základě jakých skutečností dospěl k závěru o tom, že žalobce podává žádost o mezinárodní ochranu pouze z důvodu hrozícího vyhoštění. Tím se však žalovaný dopouští porušení ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).

Zajištění je zcela mimořádným institutem, neboť představuje zásah do ústavně zaručeného práva na osobní svobodu jednotlivce. V případě jeho užití je proto vždy dostatečně zkoumat, zda je takovýto postup zcela nezbytný a zda neexistují důvody pro užití méně postihujících opatření (pozn. soudu – tzv. zvláštních opatření ve smyslu ust. § 47 zákona o azylu). To ale žalovaný nikterak nerefletoval, přestože žalobce má na území České republiky stále zázemí a je připraven se těmto omezujícím opatřením podrobit. I v případě, že se ale rozhodl pro jejich neužití, měl se v napadeném rozhodnutí vyjádřit, jaké konkrétní důvody jej k tomuto rozhodnutí vedly, ne pouze učinit obecný odkaz na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Takovýto postup tedy zcela odporuje požadavku na individualizaci správního rozhodnutí.

S ohledem na uvedené žalobce navrhnul, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí a dále odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu. Právní zástupce žalobce dle něj sice provedl široký právní rozbor, neuvedl ale žádné konkrétní skutečnosti, jež by důvodnost zajištění žalobce, a to zejména s ohledem na jeho nelegální pobyt, porušování právního řádu České republiky či odmítnutí povinnosti vycestovat z jejího území na základě správního vyhoštění, vyvracely.

Žádost o udělení mezinárodní ochrany byla dle žalovaného ze strany žalobce podána toliko s účelem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, o čemž mimo jiné svědčí i to, že o ochranu požádal až po svém zajištění a několika letech nelegálního pobytu v České republice, přesto, že mu v tom nebránily jakékoliv objektivní skutečnosti. Bylo taktéž zcela jednoznačně prokázáno, že žalobce nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území České republiky. Za takovéto situace by proto dle názoru žalovaného nebylo uplatnění zvláštního opatření ve smyslu ust. § 47 zákona o azylu účinné. V daném případě proto došlo k naplnění podmínek stanovených v ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Své protiprávní jednání navíc žalobce sám doznal, jak je patrné z přiložených listin Policie České republiky, v nichž žalobce mimo jiné potvrdil, že mu ve Vietnamu nehrozí žádné nebezpečí a o mezinárodní ochranu žádá proto, že zde žije již dlouho a má zde přítelkyni.

Žalovaný uzavřel, že v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodnil oprávněnost omezení osobní svobody žalobce s ohledem na to, aby svým chováním nenarušoval žádoucí a řádné fungování společnosti. Stejně tak dle něj míra správního uvážení při stanovení délky trvání zajištění na 110 dnů nevybočuje z obvyklých mezí v obdobných případech. Vzhledem k tomu žalovaný navrhnul žalobu zamítnout.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a s ust. § 46a odst. 8 zákona o azylu bez jednání, když

žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a právní zástupce žalobce nařízení jednání do 5 dnů ode dne podání žaloby nenavrhнул (resp. svůj návrh učinil opožděně), a současně to není pro projednání věci nezbytné.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé zákona s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí ke kterým je povinen přihlídnout bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Soud si u žalovaného vyžádal správní spis a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 10.9.2015, č.j. KRPA-252450-69/ČJ-2014-000022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 18 měsíců s odůvodněním, že v České republice opakovaně pobýval bez platného oprávnění k pobytu.

Dne 4.7.2016 byl žalobce na základě rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, č.j. KRPA-255182-15/ČJ-2016-000022, zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 30 dní. Dne 8.7.2016 pak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice s ohledem na to, že zde má přítelkyni, dlouhodobě zde žije a přivykl si na místní způsob života. K žádosti dále doplnil, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, svobodný, bezdětný, na území České republiky vstoupil v roce 2008 na základě víza za účelem podnikání, v minulosti nikdy o udělení mezinárodní ochrany nežádal a v České republice chce zůstat, neboť zde žije jeho přítelkyně, se kterou bydlí, a rovněž další jemu příbuzné osoby. Ve Vietnamu by navíc neměl možnost zajistit si práci. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak žalobce k dotazům správního orgánu zodpověděl, že z Vietnamu odecestoval kvůli finančním problémům jeho rodiny, kdy mu známý doporučil začít pracovat v České republice. Ve svém domovském státě žádné potíže neměl.

Dne 12.7.2016 rozhodnul žalovaný napadeným rozhodnutím tak, jak bylo uvedeno shora. V odůvodnění uvedl, že se v případě žalobce lze důvodně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal toliko s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Učinil tak přitom až po sedmi letech pobytu na území České republiky, kde se částečně zdržoval nelegálně. V jeho domovském státě mu navíc nehrozí žádné nebezpečí. Současně nejsou splněny podmínky pro uplatnění některého ze zvláštních opatření, pokud žalobce nerespektoval povinnost vycestovat z území České republiky stanovenou mu v rozhodnutí o správním vyhoštění. Ke stanovení maximální doby zajištění žalobce pak žalovaný podrobně rozebral, na základě jakých skutečností dospěl k určení doby 110 dnů, když zohlednil i předpokládanou délku trvání řízení o rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany.

Podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může Ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelné, neboť k meritornímu přezkumu může soud přistoupit pouze v případě rozhodnutí, které je mimo jiné srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. Základním předpokladem poskytnutí efektivní soudní ochrany právům účastníků řízení je právě existence řádného odůvodnění všech částí výroku správního rozhodnutí. Pouze za těchto podmínek mohou účastníci řízení formulovat své výhrady (tzv. žalobní body) proti správnímu rozhodnutí. Neobsahuje-li odůvodnění rozhodnutí uvedené náležitosti, je tím účastníkům řízení znemožněno, aby formulovali konkrétní meritorní žalobní námitky. V takovém případě jim je soudní ochrana poskytnuta nikoliv pro nezákonnost rozhodnutí, pokud jde o věcné řešení předmětu správního řízení, ale pro jeho nepřezkoumatelnost.

Žalovaný opřel svůj závěr o oprávněnosti důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla ze strany žalobce podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění o to, že žalobci nic nebránilo se kdykoliv s žádostí obrátit na příslušný orgán Policie České republiky nebo přijímací středisko Ministerstva vnitra České republiky již v době, kdy přicestoval do České republiky. Své podání v tomto smyslu učinil až po 7 letech, a to za situace, kdy byl zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění v důsledku svého opakovaného předchozího nelegálního pobytu na jejím území. Z jeho výsledku navíc nikterak nevyplynulo, že by mu ve Vietnamu hrozilo nějaké nebezpečí. Žalovaný tudíž uzavřel, že na základě uvedených skutečností je nutno takovouto žádost o azyl považovat za ryze účelovou s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se uloženému vyhoštění.

Soud v souladu s argumentací žalovaného rovněž konstatuje, že žalobce po dlouhou dobu zcela záměrně ignoroval předpisy regulující pobyt cizinců na území České republiky, neboť pobýval na jejím území nelegálně a nerespektoval rozhodnutí správního orgánu o vyhoštění. Podstatné je, že si žalobce byl svého nelegálního pobytu vědom a navzdory tomu neučinil žádné kroky, jimiž by se nažil svou situaci řešit. Tu nechal dojít až do stádia uložení správního vyhoštění, které nerespektoval, ačkoli si byl povinností z těchto rozhodnutí pro něj plynoucích vědom. Území České republiky neopustil, čímž mařil uložené správní vyhoštění, a ve snaze vyhnout se bezprostředně hrozícímu správnímu vyhoštění následně podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Je tak zřejmé, že se žalobce rozhodnutím státních orgánů České republiky podrobit nehodlá – za takovéto situace je ovšem jeho setrvání v zařízení pro zajištění cizinců jediným účinným prostředkem, jak mu v protiprávním jednání do budoucna zabránit. Soud přitom nemá pochyb ani o účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu, neboť ji žalobce podal až po několikaletém pobytu na území České republiky teprve poté, co byl zajištěn, a nadto neuvedl žádné důvody, které by se mohly blížit důvodům pro poskytnutí mezinárodní ochrany, když nepopřel, že mu v jeho domovské zemi nehrozí žádné nebezpečí a jeho cílem je tak především zůstat v České republice se svou přítelkyní.

S ohledem na shora uvedené, zejména snahu správních orgánů zajistit realizaci správního vyhoštění a jednoznačnou účelovost žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu, lze uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců považovat za nezbytné, správné a neodporující právním předpisům ani Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Soudu proto nezbyvá, než konstatovat, že důvody, pro něž žalovaný přistoupil k omezení osobní svobody žalobce, byly řádně vyjádřeny v žalobou napadeném rozhodnutí a je možné je tak označit za dostatečné a plně přezkoumatelné.

Soud s ohledem na námitku žalobce dále zkoumal, zda v daném případě nedošlo ke splnění podmínek pro uložení některého ze zvláštních opatření podle ust. § 47 zákona o azylu, kterými se rozumí rozhodnutím Ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném Ministerstvem nebo osobně se hlásit Ministerstvu v době jím stanovené.

Žalovaný se uvedenou otázkou zabýval na straně 3 napadeného rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že uplatnění některého ze zvláštních opatření by se v dané věci minulo svým účinkem, když žalobce nevycestováním z území České republiky ani po uložení správního vyhoštění jednoznačně potvrdil, že nehodlá respektovat její právní řád.

Soud při svých úvahách vycházel podobně jako žalovaný z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, č.j. 9 Azs 192/2014-29, i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.7.2013, č.j. 9 As 52/2013-34 (oba dostupné na www.nssoud.cz), ze kterých vyplývá, že má-li být využito mírnějších prostředků než zajištění, a to zvláštních opatření, musí být dán předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat řízení o udělení mezinárodní ochrany (srov. ust. § 47 odst. 2 zákona o azylu).

Soud má za to, že v daném případě je uvedený právní názor aplikovatelný i na případ žalobce, neboť ten se dopustil opakovaně protiprávního jednání, a to nelegálním pobytem i nerespektováním správního rozhodnutí o vyhoštění, čímž vyjádřil svoji neúctu k právnímu řádu České republiky a je u něj důvodná obava, že by se správním orgánem nespolupracoval i nadále a řízení o udělení mezinárodní ochrany mařil. V této souvislosti proto soud k námitce žalobce poznamenává, že důvody, pro které žalovaný nepřistoupil k užití zvláštního opatření, jsou v napadeném rozhodnutí dostatečným a ve vztahu k žalobci individualizovaným způsobem popsány. Porušení právních povinností ze strany žalobce je totiž natolik vážné, že potenciální vztah žalobce k přítelkyni žijící v České republice neskýtá dostatečnou záruku pro uplatnění mírnějšího institutu, než je zajištění, které jediné je schopné zabezpečit zájem státu na jeho vycestování.

Soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně podle ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 23. srpna 2016

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová